

**RAPORT ANUAL
DE ACTIVITATE (CERCETARE)**

**ASOCIAȚIA CENTRUL PENTRU STUDIUL
DEMOCRAȚIEI**

2022

<https://www.democracycenter.ro>

Strada Minerilor, nr. 85, sala 302

Cluj-Napoca, Cluj

office@democracycenter.ro

I. DESPRE NOI

Centrul pentru Studiul Democrației (CSD) este un think-tank înființat în anul 2006 în cadrul Departamentului de Științe Politice, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, în cadrul căreia funcționează ca centru de cercetare acreditat. CSD a dezvoltat, de-a lungul timpului, proiecte de cercetare și analize cu precădere din perspectivă comparată, cu o importantă componentă aplicată, pe teme ca: democratizare, migrație, etnicitate, educație civică, design instituțional sau comportament electoral. Colaborările noastre acoperă instituții precum Parlamentul României, Administrația Prezidențială, instituții ale administrației locale sau organizații ale societății civile.

Echipa de cercetare a centrului reunește cadre didactice și de cercetare din cadrul Departamentului de Științe Politice al FSPAC, colaboratori de la alte facultăți din cadrul UBB, profesori din universități partenere din străinătate și studenți doctoranzi din cadrul departamentului de Științe Politice.

ASOCIAȚIA CSD

Odată cu diversificarea colaborărilor derulate de CSD și a proiectelor în care acesta s-a implicat, cu precădere în zona societății civile, a fost creată, în octombrie 2012, Asociația Centrul pentru Studiul Democrației (ACSD). Activitățile ACSD vin în completarea cercetărilor derulate de Centru, prin proiecte aplicate și colaborări cu organizații civice cu preocupări conexe, precum educația și promovarea cetățeniei democratice.

Consiliul director al ACSD este format din:

George Jiglău – președinte

Melania Leșe - director executiv

Anca Sinea – vicepreședinte

Carmen Greab – vicepreședinte

II. MISIUNE

Misiunea ACSD este aceea de a contribui la construcția democratică din România, prin intermediul inițierii unor cercetări independente, îmbunătățirii procesului decizional și promovării valorilor democratice și a cetățeniei active.

În vederea îndeplinirii acestei misiuni, Asociația și-a stabilit următoarele obiective:

- facilitarea, dezvoltarea și realizarea de cercetări științifice și sondaje relevante pentru misiunea ACSD;
- dezvoltarea comunitară prin implicarea cetățenilor în procesul de elaborare a deciziilor și politicilor publice;
- implicarea activă a tinerilor în viața comunității;
- inițierea, dezvoltarea și încurajarea de parteneriate și colaborări la nivel, local, regional, național și internațional;
- monitorizarea procesului de democratizare și integrare europeană în România.

Pentru atingerea obiectivelor sale, Asociația dezvoltă următoarele activități:

- realizarea de sondaje și activități de cercetare;
- asistarea diverselor asociații, autorități publice locale, centrale sau internaționale în vederea îmbunătățirii procesului decizional și a construcției democratice;
- servicii de expertiză, consultanță, formare și training pentru comunități, organizații, instituții publice și persoane implicate activ în construcția democratică din România;
- campanii de promovare și advocacy;
- editare de publicații, periodice, broșuri informative și alte asemenea materiale ce au legătură cu misiunea Asociației, inclusiv pe suport magnetic;
- organizarea de seminarii, conferințe, mese rotunde, dezbateri publice, schimburi de experiență care vin în sprijinul îndeplinirii misiunii Asociației;
- crearea și facilitarea creării de noi parteneriate, rețele și federații.

III. PROIECTE DERULATE ÎN ANUL 2022

În ceea ce privește CSD, domeniul de activitate al think tank-ului este unul extins, experții noștri alegând domenii diferite în care să își folosească expertiza. În anul 2022, CSD a făcut parte din următoarele proiecte:

1) ENCHANT - HORIZON 2020 (octombrie 2020 - decembrie 2023)

<https://enchant-project.eu>

Programul are ca obiectiv identificarea celor mai eficiente măsuri de îmbunătățire a comportamentului de consum de energie. Proiectul vizează peste 14 milioane de consumatori din Norvegia, Austria, Italia, Germania, Turcia și România, fiind cel mai amplu proiect experimental de acest gen derulat de comunitatea științifică până în prezent.

Proiectul urmărește efectele în opțiunile de consum ale unor mesaje privind consumul de energie transmise de autorități sau companii furnizoare, după caz. Rezultatele alimentează un sistem de inteligență artificială programat să producă recomandări de politici publice în baza unor modele dezvoltate pe datele culese din teren de-a lungul proiectelor aflate în derulare sau a unui mare număr de studii de profil derulate la scară mai mică în trecut generând scenarii complexe de luare a deciziilor. Obiectivul final este producerea de modele de politici publice care să alimenteze factorii de decizie din sfera publică și privată cu impact în termeni de eficiență energetică la nivel european, național și local.

În cadrul proiectului ENCHANT Municipiul Cluj-Napoca este parte a unui consorțiu de 11 actori relevanți din 6 țări. În România proiectul este realizat în parteneriat cu Universitatea Babeș-Bolyai, Asociația Centrul pentru Studiul Democrației și Electrica Furnizare.

În anul 2022, Proiectul ENCHANT a lansat platforma ENCHANT, prin care vor fi colectate date cu privire la consumul de energie și la comportamentul consumatorului, în țările participante în proiect. Datele sunt colectate printr-o metodă consacrată în medicină denumită Randomized Control Trial (RCT) și vizează participarea voluntară a gospodăriilor în grupuri experimentale care testează comportamente de consum. Tehnicile de intervenție comportamentală bazate pe știință, testate anterior în laboratoare, sunt testate în ENCHANT în viața <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

reală, într-un efort la scară largă fără precedent, care vizează milioane de cetățeni europeni.

Faptul că în ENCHANT participă consumatori din șase state europene produce o oportunitate imensă de învățare a comportamentelor de consum într-o varietate de contexte sociale, economice sau culturale, producând o bază largă de soluții de politici publice.

2) EUKI - JUST CARBON TRANSITION (octombrie 2021 - decembrie 2023)

<https://www.euki.de/en/euki-projects/>

Scopul pe termen lung al acestui proiect este de a crește înțelegerea și cunoștințele în rândul polonezilor și actorii români. Prin îmbunătățirea bazelor de date cu privire la modul de a pune prețul carbonului în plan social compatibil, proiectul are potențialul de a crește acumularea de date și schimbul de cunoștințe, respectiv de a spori implicarea și asumarea opțiunilor de politică pentru energie curată și facilitează dezvoltarea unui set de instrumente integrat pentru politici. În plus, prin implicarea factorilor de decizie din ambele sfere sociale și climatice precum și diferite grupuri de părți interesate, proiectul își propune să faciliteze relații de lucru mai bune pentru mai mult elaborarea holistică a politicilor care ia în considerare rezultatele sociale atunci când elaborează politică climatică. În sfârșit, perspectivele adunate asupra impactului distributiv al prețului extins al carbonului, asupra potențialelor măsuri de atenuare și ale acestora implicațiile pot fi extrapolate pentru a informa mai bine elaborarea politicilor UE.

Acest proiect va consolida bazele de date din Polonia și România privind prețul carbonului în domeniul clădiri și transport, subliniind potențialul impact negativ și oferind opțiuni pentru a aborda în mod eficient mediul și politicile sociale privind carbonul.

3) OBSERVATORUL ROMÂN AL SĂRĂCIEI ENERGETICE - EUROPEAN CLIMATE FOUNDATION

<https://saracie-energetica.ro>

Sărăcia energetică este o provocare importantă și un fenomen complex, ce necesită resurse substanțiale și cu un grad ridicat de sofisticare pentru combaterea eficientă a acestuia. Sistemul actual de ajutorare a celor aflați în situație de sărăcie energetică continuă să excludă multe gospodării în nevoie, la nivel național. De fapt,

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

direcționarea greșită a ajutoarelor este una dintre principalele probleme ale sistemului existent.

Pentru a identifica cele mai bune soluții, existența unui organism multidisciplinar format din experți de top, care să ofere o perspectivă de 360 de grade asupra fenomenului sărăciei energetice în România, este primordială. Finanțat de European Climate Foundation, ORSE adună o echipă de experți relevanți în domeniul pentru asigurarea acestei perspective.

În acest context, Centrul pentru Studiul Democrației, una dintre cele mai importante organizații care se ocupă de sărăcia energetică din România, este inițiatorul Observatorului Român al Sărăciei Energetice.

4) RADIO PATA

<https://www.radiopata.ro>

Proiectul este derulat de Fundația AltArt pentru Artă Alternativă în parteneriat cu Asociația Comunitară a Romilor din Coastei, Centrul pentru Studiul Democrației, DGASPC Cluj și BIT Theatergarasjen, și beneficiază de o finanțare de 246.316 euro, prin programul Active Citizens Fund Romania, finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2027.

Proiectul radioului vrea să contribuie la incluziunea grupurilor vulnerabile din această zonă prin creșterea rezilienței și abilitarea acestora de a se informa, de a-și afirma identitatea, de a se auto organiza, de a-și cere drepturile în fața autorităților, de a accesa servicii sociale (de educație, ocupare a forței de muncă, sănătate etc.), de a cataliza procese de transformare instituțională, de a se afirma cultural și social și de a participa la viața comunității.

5) Centru de Informare și Asistență în Detectarea și Notificarea de Cazuri de trafic de persoane

<https://www.eliberare.com/2021/04/comunicat-de-presa-proactiv/>

În luna martie 2020, Asociația eLiberare a dat startul proiectului “ProActiv – Detectarea și notificarea cazurilor de trafic de persoane în comunitate” care se va desfășura pe o perioadă de 20 de luni și își propune să adreseze importanța și rolul actorilor din comunitate în detectarea și notificarea de cazuri de trafic de persoane. O mare parte din activități vine în sprijinul polițiștilor, asistenților sociali, medicilor și personalului medical, precum și persoanelor care lucrează în justiție și abordează tematici legate de traficul de persoane și de perspectivele victimologice.

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

Centrul pentru Studiul Democrației s-a ocupat de realizarea unui studiu pentru a evalua percepția cetățenilor asupra victimelor traficului de persoane și cea a actorilor din comunitate implicați în identificarea și referirea cazurilor de trafic de persoane, din perspectiva drepturilor omului care a constituit punctul de plecare al Centrului de informare. Acest studiu a analizat percepția individuală față de victimele traficului de persoane, precum și percepția la nivel de comunitate, autorități implicate și mass-media, din perspectiva drepturilor omului. De asemenea, studiul va ajuta în adaptarea materialelor pentru sesiunile de formare astfel încât anumite preconcepții să poată fi adresate în cadrul acestor evenimente. Studiul se va axa atât pe partea legală a statutului victimei, dar mai ales pe componenta culturală specifică țării noastre.

6) DO IT SMARTer

<https://eeagrants.org/archive/2014-2021/projects/RO-ENERGY-0067>

Scopul principal al acestui proiect este de a oferi o soluție completă pentru nevoile de gestionare a energiei ale clienților, bazată pe managementul cererii laterale pentru economii de energie și costuri. Soluția dezvoltată aduce noutate prin utilizarea calculului Edge și a inteligenței artificiale și integrează senzori și funcționalități de clădire într-o singură poartă comună, oferind posibilitatea ca diferiți furnizori de servicii să opereze pe același hardware, cu o sursă de date deschisă și scalabilitate. În cadrul acestui proiect, echipa CSD se ocupă de maparea și adresarea sărăciei energetice în cadrul Municipiului Alba Iulia.

Scopul proiectului este de a integra și combina gestionarea diferitelor tehnologii energetice: surse de energie regenerabilă cu tehnologii de stocare, controlul sistemelor de încălzire, ventilație, aer condiționat, iluminare, încălzire și răcire într-un sistem de gestionare a clădirilor și energiei, pentru a asigura o gestionare eficientă și optimizată a energiei și acoperirea celei mai mari părți posibile din sursele de energie regenerabilă, dar și de a măsura felul în care se pliază nivelul actual al sărăciei energetice în cadrul unor astfel de operațiuni de integrare și gestiune.

7) Centrul pentru Studiul Societății Civile

<https://www.democracycenter.ro/romana/cercetare/centrul-pentru-studiul-societatii-civile>

Pentru a înțelege mai mult despre cum funcționează sectorul nonprofit și filantropia din România, Centrul pentru Studiul Democrației (CSD), înființează o

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

linie de cercetare privind filantropia și societatea civilă cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation.

Proiectul are ca scop crearea unui Centru de expertiză în materie de date și cunoștințe despre funcționarea societății civile, comportamentul donatorilor și practicile finanțatorilor instituționali, precum și construirea unei rețele de cercetători și organizații capabile să contribuie la dezvoltarea și implementarea unei agende de cercetare cu relevanță practică pentru sector. Poți afla mai multe informații despre Centru, aici.

Primul proiect în cadrul acestei linii de cercetare este o analiză detaliată a nevoilor ONG-urilor în materie de date, studii/analize și expertiză. Analiza va identifica domeniile/temele de cercetare relevante pentru societatea civilă din România, precum și ariile în care ONG-urile au cea mai acută nevoie de expertiză și profesionalizare, pentru ca ulterior acest Centru să devină unul de suport pentru organizațiile țintă.

CSCS dorește să colaboreze cu instituțiile de învățământ superior, institute de cercetare, cercetători independenți, organizații neguvernamentale și companii private care doresc să dezvolte studii în domeniul societății civile, unul dintre obiectivele majore fiind atragerea de cercetători competenți către această arie de cercetare. În plus, Centrul își propune construirea unei rețele capabile de colaborare și coordonare în vederea dezvoltării și realizării unei agende de cercetare coerente cu impact la nivelul practicilor organizațiilor neguvernamentale și finanțatorilor instituționali.

IV. STRATEGIE 2023

Strategia CSD pentru anul 2023 este aceea de a finaliza cu succes proiectele aflate în derulare, continuând să se implice cu entuziasm în noi proiecte de cercetare/ policy making.

În conformitate cu misiunea sa, CSD țintește înspre a fi parte din cât mai multe proiecte de cercetare pe arile sale de interes, urmărindu-se obiectivele, conform Statutului, după următoarele principii:

- respectarea legislației în vigoare:** ACSD respectă legislația referitoare la gestionarea corectă a organizațiilor neguvernamentale, legislația fiscală, legislația referitoare la voluntariat, la egalitatea de șanse și nediscriminare, la drepturile fundamentale ale omului, Constituția țării și orice alte norme legislative care se interferează cu activitatea sa.
 - non discriminarea:** ACSD promovează explicit nondiscriminarea activă și promovarea activă a egalității de șanse pentru toate persoanele.
 - transparență:** ACSD va face eforturi explicite de a asigura transparența activităților și gestionării sale. În acest sens, echipa ACSD va avea o abordare proactivă în diseminarea rapoartelor anuale ale organizației și va facilita accesul tuturor celor interesați la informația solicitată, în măsura în care aceasta nu face parte din categoria informațiilor confidențiale.
- responsabilitate socială:** ACSD promovează activ conceptul de responsabilitate socială; mai mult, prin organizarea a cel puțin un eveniment anual de implicare a membrilor sau angajaților ACSD ca voluntari în cadrul unui proiect în beneficiul comunității.